

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 grudnia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. powołując się na przepis art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) odmówił P. M. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu decyzji organ, wskazał, że wnioskodawca na dzień 01.01.2009 r. nie udowodnił okresów pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 i art.49 przytoczonej ustawy. Do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu pracy od 04.09.1985 r. do 31.08.1994 r. w Instytucie (...) na stanowisku elektryka, w okresie od 12.09.1994 r. do 30.04.1998 r. w (...) na stanowisku elektromontera pogotowia sieciowego oraz od 1.05.1998 r. do 30.04.2002 r. w (...) na stanowisku elektromontera sieciowego, ponieważ nie są to stanowiska pracy w warunkach szczególnych. (decyzja k.13 akt ZUS)

Od powyższej decyzji P. M. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika adw. Ł. M. odwołał się w dniu 12 lutego 2018 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury pomostowej oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Wnioskodawca wskazał, że był zatrudniony w wyżej wymienionych zakładach pracy na stanowiskach pracy wykonywanych w warunkach szczególnych. Okoliczność ta potwierdza załącznik do rozporządzenia rady Ministrów z 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w warunkach szczególnych a zwłaszcza wykaz A dział II dotyczący pracy w energetyce. (odwołanie k. 2 - 11)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 14 – 14 verte)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

P. M. urodził się w dniu (...), Ubezpieczony nie świadczył pracy w warunkach szczególnych po 31 grudnia 2008 roku. (okoliczność bezsporna, a nadto zeznania wnioskodawcy 00:00:28 z k. 26v)

Ubezpieczony w okresie od 02.09.1985 r. do 31.08.1894 r. był zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie (...) w Z. na stanowisku elektryka.(świadcstwo pracy k. 179 akt ZUS)

Zakład ten w dniu 9.08.1994 r. wystawił ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych poświadczając, że cały powyższy okres ubezpieczony pracował w energetyce, przy pracach wytwarzających i przesyłających energię elektryczną i ciepłą oraz przy montażu , remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych na stanowisku elektryka opisanym w dziale II poz 1. Pkt 12 wykazu zawartego w zarządzeniu Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7.07.1987 r. (świadcstwo k. 21 akt ZUS).

Następnie w okresie od 12 września 1994 r. do 30 kwietnia 1998 r. świadczył pracę w (...) w Z. a od 1 maja 1998 r. do 30 kwietnia 2002 r. w 'ENERGETYKA B.' spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w obu zakładach w pełnym wymiarze czasu na stanowisku elektromontera pogotowia sieciowego. Zakłady pracy poświadczyły też , że ubezpieczony w tych samych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako elektromonter pogotowia sieciowego opisanego w dziale II pozycja 1 pkt 5 zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7.07.1987 r. (świadcstwo pracy k. 25 akt ZUS).

W Hodowli (...) Z. S. w Z. świadczył prace w okresie od 2 lutego 2004 r. do 30 kwietnia 2004 na stanowisku elektryka (świadcstwo pracy k. 27 akt ZUS).

W okresie od 4 maja 2004 r. do 31 grudnia 2004 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) spółka z ograniczona odpowiedzialnością w O. na stanowisku pracownika utrzymania ruchu (świadcstwo pracy k. 31 akt ZUS).

W okresie od 7 lutego 2005 roku do 31 listopada 2006 r. ubezpieczony był zatrudniony jako elektryk w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.. (świadcstwo k. 35 akt ZUS).

Następnie świadczył pracę w (...) spółka jawna w Ł. na stanowisku elektromechanika w okresie od 5 grudnia 2006 r. do 23 grudnia 2006 r. (świadcstwo k. 37 akt ZUS).

Od 1 marca 2007 r. do 10 grudnia 2008 r. świadczył pracę w firmie (...) na stanowisku elektromontera, pracownika gospodarczego (świadcstwo k. 41 akt ZUS)

Ubezpieczony w latach 1985-1994 pracował w Instytucie (...) na ternie B. jako elektryk utrzymania ruchu. Warsztat ubezpieczonego znajdował się przy wydziale póltechniki. Pracowało tam 4, a później 2 elektryków. W czwórce pracowali przez pierwsze cztery lata. Była to praca jednozmianowa. Zadaniem elektryków było utrzymanie ruchu w laboratoriach czyli zapewnienie dostaw energii elektrycznej. (...) czerpana była z rozdzielni, która też była przy wydziale póltechniki. Do obowiązków ubezpieczonego należała konserwacja urządzeń znajdujących się w rozdzielni, wymiana kabli, przewodów oświetleniowych, wyłączników, żarówek, przełączników. Na wydziale póltechniki i ćwierćtechniki były silniki małej mocy do 5 kW które służyły do mieszadeł nuczcy. N. to zbiorniki w których odbywały się procesy chemiczne. Gdy silnik uległ uszkodzeniu, po stwierdzeniu usterki elektrycy wieźli je do napraw. Ubezpieczony montował też nowe silniki. Silnikami były napędzane pompy i sprężarki powietrza. Do jednej naprawy chodziło zazwyczaj dwóch pracowników, np. mechanik i elektryk. Łącznie tych silników było około 100 sztuk. Raz na kwartał elektrycy konserwowali rozdzielnię. Trwało to dwa dni w weekendy kiedy zakład nie pracował. W niektórych nielicznych pomieszczeniach były zamontowane instalacje przeciwwybuchowe. Wszystkie silniki i urządzenia sterujące były oddzielone ścianą. Jeżeli coś się popsulo np. mieszadło, to do ubezpieczonego dzwoniła laborantka. Jeżeli mieszadło nie działało, to ubezpieczony badał czy w mieszadle nie zepsuł się włącznik. Jeżeli była cięższa praca to mieszadło zabierał na warsztat, bo w mieszadle były urządzenia elektryczne, które demontował i naprawiał. W laboratoriach znajdowały się dygestoria, chronione szybami gdzie odbywały się procesy chemiczne. Gdy w czasie procesu chemicznego zgasła żarówka w laboratorium to ubezpieczony ją wymieniał. Zajmował się także naprawą wentylacji w zakresie elektryki. Pompy próżniowe były napędzane większą mocą. One znajdowały się poza terenem pomieszczeń laboratoryjnych. Sprężarki także znajdowały się poza pomieszczeniami. Były też piece o wysokiej temperaturze. Piece były ogrzewane elektrycznymi grzałkami. Poza pomieszczeniami laboratoryjnymi znajdowały się rozdrabniarki. Również elektrykom podlegały duże suszarnie elektryczne znajdujące się poza terenem pomieszczeń laboratoryjnych. Były tam najczęściej wymieniane wyłączniki dużej mocy oraz przepalone grzałki. Zasadą było naprawa urządzenia po odcięciu dopływu prądu. Pod napięciem sprawdzało się włączniki olejowe nuczcy do których wlewany był świeży olej. Był wiele związków chemicznych takich jak benzen, pochodne benzenu, kwasy solny, azotowy, fosforowy. Proces produkcyjny nie mógł zostać zatrzymany. Mógł też nastąpić wybuch środka czy półproduktu który był wytwarzany. Wentylacja w zakładzie była stara i nie działała sprawnie. Były przypadki kiedy byliśmy wyganiałi poza teren budynku gdy coś się ulatniało i wentylacja nie działała.

Ubezpieczony pracował także w elektrociepłowni przez 8 lat, w okresie od września 1994 do marca 2002r. Elektrociepłownia znajdowała się w Z. na ternie B.. Od 1985 r. do września 1994 roku ubezpieczony posiadał angaż w B. na stanowisku elektromontera pogotowia sieciowego, jednakże z tego tytułu nie wyjeżdżał poza teren zakładu pracy.(zeznania ubezpieczonego 0:03:28 – 0:31:58 z k. 26v).	
---	--

M. M. świadczył pracę w Instytucie (...) a potem w B. w latach 1973 roku do 2011 roku na stanowisku ślusarz. M. M. otrzymał świadectwo pracy w warunkach szczególnych jak i emeryturę w obniżonym wieku na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej.

Mechanicy mieli swój warsztat mechaniczny, obok był oddzielny warsztat elektryczny w którym świadczył pracę ubezpieczony.

Instytut zajmował się badaniami chemicznymi głównie barwnikami. Zadaniem mechaników i elektryków było utrzymanie całego zakładu w ruchu a przede wszystkim hali póltechniki i ćwierćtechniki. Do awarii chodził mechanik z elektrykiem bo np. elektryk odłączał urządzenie od prądu a mechanik-ślusarz dokonywał naprawy.

Na hali póltechnicznej o wymiarach 50x20 m były 3 poziomy na których znajdowały się urządzenia chemiczne czyli reaktory chemiczne, filtry, wirówki, skraplacze czy kadzie, w których były mieszadła poruszane silnikiem elektrycznym. Jeżeli nastąpiła usterka to zgłaszało się kierownikowi i on potem rozdzielał pracę. Elektrycy zajmowali się także naprawą instalacji oświetleniowej. Elektryk przeciętnie 50 procent czasu poświęcał na pracę przy naprawie urządzeń produkcyjnych w zakładzie, a drugie 50 procent na inne czynności takie jak układanie instalacji wymiana żarówek, wymiana gniazdek.

Warsztat elektryczny i mechaniczny znajdowały się w tym samym budynku, w którym była hala produkcyjna, ale rozdzielał je korytarz i wchodziło się w inne drzwi, warsztaty były ograniczone ścianami murowanymi.

W zakładzie stosowano różnego rodzaju barwniki, rozpuszczalniki i gdyby elektryk niefachowo położył nową instalacje elektryczną to mogły być konsekwencje nawet wybuchu urządzeń w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem.

J. S. także pracował w Instytucie Barwników od 1973 do końca maja 1994 roku jako ślusarz- spawacz i też otrzymał świadectwo pracy w warunkach szczególnych, jak i otrzymał emeryturę w obniżonym wieku z

warunków szczególnych na podstawie art 184 ustawy emerytalnej.

Warsztat elektryczny i mechaniczny to były oddzielne pomieszczenia, ale blisko siebie się znajdowały. W części budynku gdzie znajdował się warsztat elektryczny i mechaniczny był korytarz którym dochodziło się do hali póltechnicznej, gdzie były prowadzone procesy doświadczalne,

Elektrycy zajmowali się też konserwacją tablic rozdzielczych. Prace te wykonywali z soboty na niedziele, bo trzeba było odłączyć zakład od prądu.

(zeznania J. S. 00:27:26 – 00:44:36 z k. 60-61).

K. K. (1) świadczył pracę od 1972 do 2010 roku, jako mistrz nastawni.

Ubezpieczony nie podlegał mu służbowo bo pracował na innej zmianie,

Wnioskodawca w okresie pracy w Elektrociepłowni (...) pracował jako elektryk dyżurny, miał swoje miejsce pracy na obiekcie elektrociepłowni , elektrociepłownia zajmowała się produkcją prądu i jego dostarczaniem na zakład pracy. W tym okresie była to praca zmianowa i polegała na usuwaniu awarii w elektrociepłowni.

W Instytucie (...) też miał styczność z ubezpieczonym. Wtedy obaj byli elektrykami interwencyjnymi. Zajmowali się naprawianiem elektrycznym urządzeń, które pracowały przy badaniach laboratoryjnych, również w pomieszczeniach, które były zagrożone wybuchem. Były to prace konserwacyjne i interwencyjne.

Elektrycy prace interwencyjne wykonywali w wymiarze około 50% ogólnego czasu pracy a pozostałe to były prace konserwacyjne. Oprócz czynności naprawczych też wykonywali wymianę wyłączników, gniazd, popalonych żarówek, N. urządzeń pracujący w laboratoriach czy póltechnice i ćwierćtechnice jak inne czynności elektryczne np. wymiana instalacji i żarówek zajmowały mniej po więcej 50 procent czasu. Naprawy na warsztacie mogły nieraz wynosić cały dzień pracowniczy a nieraz pół dnia.

Można przyjąć że przeciętnie badania trwały tydzień, a przygotowania do badań trwały miesiąc czasu. W zakładzie pracy było stanowisko elektromonter pogotowia sieciowego i w latach 1983-1986 takie stanowisko miał K. K. (1), a to wiązało się z kontaktem z podstacją elektryczną. W Instytucie równolegle mogło być prowadzonych kilka procesów badawczych jednocześnie.	
(zeznania K. K. 00:45:03 – 01:06:27 z k. 62-63).	

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów, zarówno w postaci dokumentów a w szczególności załączonych do akt ZUS, oraz świadectw prac. Sąd uwzględnił też w zasadzie dowody z osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań ubezpieczonego i zeznań świadków. Podkreślić należy, że zgłoszeni w przedmiotowym postępowaniu świadkowie jak i wnioskodawca z uwagi na znaczny upływ czasu nie pamiętali dokładnie wszystkich okoliczności. Dlatego zeznania takie mogą być przydatne w postępowaniu bardziej uzupełniająco, zwłaszcza jeżeli znajdują poparcie w innych dowodach, zwłaszcza w dokumentach. Zeznania wyżej wymienionych w zakresie w jakim zeznali oni, że ubezpieczony wykonywał prace elektryka są raczej zgodne z załączoną dokumentacją zawartą w aktach ZUS. Skarżący nie przedstawił żadnych innych dowodów z dokumentów, zwłaszcza z akt osobowych i placowych ubezpieczonego, mimo, że był reprezentowanych przez fachowego pełnomocnika.

Wprawdzie ubezpieczony załączył świadectwa pracy w warunkach szczególnych ale zeznania ubezpieczonego i świadków skutecznie podważyły ich wiarygodność. Najbardziej kwestionowany jest okres pracy w Instytucie (...) w którym wnioskodawca wykonywał prace elektryka oddziałowego, kiedy to miał za obowiązek naprawę urządzeń elektrycznych. Te prace nie kwalifikują się do prac energetycznych o których mowa w dziale II rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

W tym stanie rzeczy Sąd odmówił wiary dokumentowi w postaci świadectwa pracy w szczególnych warunkach bowiem nie odpowiada ono pracom jakie rzeczywiście ubezpieczony wykonywał.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych oraz przeprowadzonej oceny dowodów, należy uznać, że odwołanie P. M. nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009 roku (Dz. U. z 2008 roku Nr 237 poz. 1656), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2)ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3)osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;

4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W myśl art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

A zatem stosownie do powołanego przepisu, prawo do emerytury pomostowej może nabyć również osoba, która po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, jednakże w dniu wejścia w życie ustawy miała okres wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze **z tym, że praca ta musi być pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu nowych przepisów tj. art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy o emeryturach pomostowych.** (vide min. wyrok SA w Lublinie z 13.03.2014 r., III AUa 1531/13, opubl. LEX nr 1441422, wyrok SA w Katowicach z 27.02.2014 r., III AUa 1045/13, opubl. LEX 1439028, wyrok SA w Szczecinie z 14.01.2014 r. III AUa 577/13, opubl. LEX 1441543, wyrok SA w Białymstoku z 09.01.2014 r., III AUa 705/13, LEX 1415788, wyrok SN z 04.12.2013 r. II UK 159/13, opubl. LEX nr 1405231, wyrok SA w Gdańsku z 07.11.2013 r., III AUa 343/13)

W myśl art. 3 ust. 1 ustawy pomostowej prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Według ust. 3 cytowanego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe, co do daty urodzenia (po dniu 31 grudnia 1948 r.), wieku, rozwiązania umowy o pracę, lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie spełnia jednak warunku co do posiadania okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Prace we wskazanym wyżej charakterze nie zostały ujęte ani w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych jako prace na stanowiskach w szczególnych warunkach ani w załączniku nr 2 do ustawy jako prace na stanowiskach w szczególnym charakterze.

	<p>Sugerowane prace z punktu 13 lub 14 a dotyczące prac przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogący stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego, czy też prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technicznymi mogący spowodować awarię techniczną z poważnymi skutkami dla bezpieczeństwa publicznego, nie dotyczą pracy elektryka w Instytucie badawczym. Taką sugestię można by rozpatrywać jedynie wobec późniejszego okresu pracy w elektrociepłowni. Jednakże praca w tych warunkach nastąpiła dopiero, w najlepszym przypadku, od maja 1994 roku. Pozostały okres niewątpliwie jest niewystarczający do uzyskania 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Okoliczność, że elektryk mógł źle podłączyć instalacje co może spowodować pożar czy eksplozję jednoznacznie nie uzasadnia zastosowania tych dwóch przypadków do sytuacji zawodowej ubezpieczonego. Bowiern, przykładowo biorąc, w szkole, w mleczarni lub piekarni także wadliwe podłączenie instalacji przez elektryka konserwatora może grozić pożarem lub nawet eksplozją (instalacja gazowa) zagrażając przebywającym w tych obiektach ludziom a także nawet zagrożenie takie może przenieść się na zewnątrz budynku. Nie oznacza to jednak, że taki elektryk pracuje w warunkach szczególnych. Prawodawca miał tu na uwadze „prace przy <u>bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi</u>” a nie prace wykonywane <u>przy okazji</u> sterowania przez innych pracowników procesami badawczo-produkcyjnymi. Bowiern w niniejszym przypadku, instytutu naukowego, raczej nie może być mowy o „sterowaniu” takimi procesami technologicznymi. Zapewne prawodawcy chodziło o takie zakłady jak instytuty atomowe, duże elektrociepłownie i gazownie, zakłady produkujące materiały wybuchowe itp. Jedynie sterowanie tymi procesami może spowodować „awarię techniczną z poważnymi skutkami dla bezpieczeństwa publicznego” np. zalanie określonego terenu wodą,</p>
--	--

wybuch pożaru w rafinerii, brak zasilania w prąd zakładu górniczego na wyrobiskach węglowych itp. Natomiast brak zasilania elektrycznego w instytucie badawczym, wprowadzie uciążliwe dla tego zakładu, w którym znajduje się jakieś pomieszczenie o podwyższonym zagrożeniu pożarowym nie wyczerpuje prac przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi o powyższych skutkach dla ludności. Bardziej tacy pracownicy jak chemicy czy laboranci (niż elektrycy w tym konkretnym zakładzie pracy) mogą być rozważani czy swoją bytnością w takich pomieszczeniach mogą spowodować omawiane zagrożenie. Zresztą przez kilkadziesiąt lat istnienia tego zakładu do ważniejszych zagrożeń doszło w 2018 roku gdy wybuchł pożar na składowisku odpadów tego zakładu a więc poza terenem budynków. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 19 grudnia 2017 r. (Sygn. akt III AUa 348/17), stwierdzając, że nie każda praca wykonywana w zakładzie pracy, mimo, że może nawet zaistnieć potencjalne zagrożenia wybuchem lub pożarem, oznacza pracę wykonywaną w warunkach szczególnych czy jak w niniejszym przypadku – w szczególnym charakterze.

Przykłady zakładów w których prace są wykonywane przy bezpośrednim sterowaniu procesami technologicznymi mogącymi stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze skutkami dla bezpieczeństwa publicznego znajdują swoje uzasadnienie w innych przepisach prawa. Przykładowo można wymienić:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627 - art. 248; art. 248 ust. 1; pkt. 13)

- Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiolowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 - art. 2; art. 3; art. 3 pkt. 14)

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 58, poz. 535)

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie

	<p>się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 30, poz. 208 -)</p> <p>- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 -)</p> <p>Należy wskazać, że skarżący ubezpieczony nie przedłożył żadnych dokumentów ani wskazał żadnych podstaw prawnych choćby z wyżej cytowanych przepisów prawa, że Instytut (...) należy do zakładów pracy o podwyższonym zagrożeniu wybuchowym.</p>
--	--

Wskazania w tym miejscu wymaga, że art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje nabycie prawa do emerytury pomostowej dla osoby, która spośród siedmiu warunków nabycia tego prawa z art. 3 i 4 ustawy, nie spełnia tak jak ubezpieczony jednego z nich, a mianowicie nie pracuje w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze określonym w ustawie o emeryturach pomostowych po dniu 31 grudnia 2008 r. Jednak osoba taka musi mieć wypracowany staż pracy przed dniem 31 grudnia 2008 r. w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze, w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych a nie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tej sytuacji należy przyjąć, że ubezpieczony nie spełnił przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ nie legitymuje się 15 - letnim stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu tej ustawy.

Wykazane przez ubezpieczonego okresy pracy w szczególnym charakterze, zwłaszcza w okresie od 1985 r. do 1994 roku na stanowisku elektryka zajmującego się wszelkimi pracami, w tym i konserwacją instalacji poza pomieszczeniami o podwyższonym zagrożeniu oznacza, że ubezpieczony nie mógł pracować przez cały czas w warunkach szczególnych (w szczególnym charakterze) czyli w tylko w tych pomieszczeniach ale, według świadków, w dużej mierze wykonywał prace elektryka także w „normalnych” pomieszczeniach. Gdyby więc nawet przyjąć, że instytut barwników był zakładem o którym mówi załącznik w pkt. 13 i 14 wykazu prac w warunkach szczególnych to w tym okresie zatrudnienia ubezpieczony nie wykonywał prac w pomieszczeniach zagrożonych w pełnym wymiarze czasu pracy a raczej w niewielkim zakresie czasowym.

W podsumowaniu należy ponowić, że warunek legitymowania się na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15-letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS jest warunkiem do uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, **tj. dla osoby, która po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywała pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.** Podkreślić należy, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał jako pracownik pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, a zatem nie spełnia on warunku ustalenia prawa do emerytury pomostowej z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych. Nie jest też możliwe przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, skoro prace wykonywane przez wnioskodawcę jako elektryk w latach 1985 – 1994 , nie były ani pracami

w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Przepisy przewidujące prawo do emerytur pomostowych są przepisami szczególnymi, stanowiącymi wyjątek od przepisów dotyczących prawa do emerytury powszechnej, ich wykładnia rozszerzająca jest niedopuszczalna.

W świetle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2005 r., I UK 104/05, opubl. w (...) z (...), który Sąd Okręgowy w pełni podziela, „przepisy prawa ubezpieczenia społecznego mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Tworzą system prawa ścisłego, zamkniętego. Nie mogą być interpretowane rozszerzająco, zwłaszcza przy zastosowaniu wykładni aksjologicznej.“

Wykaz prac określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega uzupełnieniu w toku działalności orzeczniczej, a to oznacza, że cech pracy o szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach nie mogą posiadać inne prace, chociażby zbliżone rodzajowo, których sposób wykonania i jakość mogły obniżyć się z wiekiem. (vide min.: wyrok SA w Szczecinie z dnia 14.05.2015 r., wyrok SA w Szczecinie z dnia 23.01.2014 r., III AUa 604/13, opubl. LEX nr 1441544, III AUa 715/14, opubl. LEX nr 1843148, wyrok NSA w W. z dnia 19.12.2014 r., I OSK (...), opubl. LEX nr 1771927, wyrok SA w Białymstoku z dnia 14.05.2014 r., III AUa 1850/13, opubl. LEX nr 1463774)

Z uwagi na powyższe nie są dopuszczalne żadne odstępstwa od treści przepisów cytowanej wyżej ustawy o emeryturach pomostowych.

Wnioskodawca nie może zatem nabyć prawa do emerytury pomostowej na podstawie cytowanych wyżej przepisów. Bowiem, nawet przy uznaniu okresów pracy jako elektromontera pogotowia sieciowego i tak łączny staż wyniesie najwyżej około 4 lat.

Mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie P. M., jako niezasadne, uznając tym samym prawidłowość wydanej w dniu 21 grudnia 2018 r., decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł..

Zarządzenie: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.